

INTERNATIONAL JOURNAL OF NOVEL RESEARCH AND DEVELOPMENT (IJNRD) | IJNRD.ORG

An International Open Access, Peer-reviewed, Refereed Journal

ಡಾ. ಕರೀಗೌಡ ಬೀಚನಹಳ್ಳಿಯವರ ಹಂದಿಲಕ್ಕವ್ವ ಕಥೆ: ಭಾಷಾ ಬಳಕೆಯ ಬಗೆಗಳು.

1. ಅಂಜಿನಪ್ಪ ಡಿ.

ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ

ಡಾ. ಕರೀಗೌಡ ಬೀಚನಹಳ್ಳಿ ಅವರು ಕನ್ನಡದ ದಲಿತ-ಬಂಡಾಯ ಕಥೆಗಾರರಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖರು. ಇವರ ಕಥೆಗಳು ಹಳ್ಳಿ ಸ್ವಗಡು, ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹತ್ವ, ಬಡತನ, ಹಸಿವು, ನೋವು, ಸ್ತ್ರೀಯರ ನೋವು, ಮನುಷ್ಯನ ವ್ಯಾಧಿ, ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯ ವಸ್ತುಗಳ ಮೇಲೆ ರಚನೆಗೊಂಡವುಗಳಾಗಿವೆ. ಇವರ ಹಂದಿಲಕ್ಕವ್ವ ಕಥೆ ಭಾಷಾ ಬಳಕೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಈ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ತುಮಕೂರು ಭಾಗದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

2. ಡಾ.ಜೋಗಿನಕಟ್ಟೆ ಮಂಜುನಾಥ

ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಕಥಾ ವಸ್ತು:

ಕಥೆಯು ಹೊಸೂರೆಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹಂದಿಲಕ್ಕವ್ವನ ಬದುಕಿನ ಸಂಕೀರ್ಣತೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತದೆ. ಲಕ್ಕವ್ವ ಈ ಹಳ್ಳಿಗೆ ಹೊಲಸೆ ಬಂದವಳು. ಕೊರಚರ ಜಾತಿಯವಳು. ಭೀಮಪ್ಪನ ಜೊತೆ ಬದುಕ ಹಂಚಿಕೊಂಡವಳು. ಬೇಗ ಮೈ ನೆರೆದಳು ಎಂಬ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಮನೆಯಿಂದಲೇ ಹೊರ ಹಾಕಿಸಿಕೊಂಡಾಕೆ. ಭೀಮಪ್ಪನ ಕೈಹಿಡಿದು ಉಗುರುಬಣ್ಣ, ಹೇರ್ಪಿನ್ನ ಮಾರಿ ಬದುಕ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳು. ಗಂಡ ಭೀಮಪ್ಪ ಹಂದಿ ಸಾಕುತ್ತಿದ್ದನು. ಹೀಗೆ ಭೀಮಪ್ಪನ ಜೊತೆಗೂಡಿ ಹಳೆವೂರಿಗೆ ಬಂದು ಹಳೆಯ ಮಂಟಪದ ಹತ್ತಿರ ಇರುವ ಅರವಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಹಂದಿಗಳನ್ನು ತರುಬುತ್ತಿದ್ದರು. ಊರಿನವರಿಗೆ ಇದು ಸರಿ ಕಾಣುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಯಾಕೆಂದರೆ ಊರಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ಲಿಂಗಾಯತರಿದ್ದರು. ಜೊತೆಗೆ ಒಕ್ಕಲಿಗರು, ಗಾಣಿಗರು, ವರ್ತಕರು, ದಲಿತರು ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ಗ ಜನಾಂಗದವರು ವಾಸವಾಗಿದ್ದರು. ಮೇಲ್ಜಾತಿಯವರಿಗೆ ಹಂದಿಗಳು ಎಂದರೆ ಅನಿಷ್ಟದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದವು. ಹಾಗಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಹಂದಿ ತರುಬುವುದು ಅವರಿಗೆ ಸರಿ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ಇವರನ್ನು ಎತ್ತಂಗಡಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಮಸಲತ್ತನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ದೇವರ ಒಡವೆಗಳ ಕಳವು ಆಗುತ್ತದೆ. ಆರೋಪ ಭೀಮಪ್ಪನ ಮೇಲೆ ಬರುವಂತೆ ಜನರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಆರೋಪದ ಮೇಲೆ ಭೀಮಪ್ಪ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋದವನು ಮತ್ತೆ ವಾಪಸ್ಸು ಬರುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಭೀಮಪ್ಪ ಬರಬಹುದೆಂಬ ಭರವಸೆಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಕವ್ವ ಹಂದಿಗಳನ್ನು ಸಾಕುತ್ತಾಳೆ. ಇವಳ ಸಂಕಷ್ಟವನ್ನು ಹೊಸೂರಿನ ಕಾಡಣ್ಣ ಗಮನಿಸಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಮುಂದಾಗುತ್ತಾನೆ. ಹಂದಿಗಳ ಸಮೇತ ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾನೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಡಣ್ಣನ ಹೆಂಡತಿಯರ ನಡುವೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಲೆಕ್ಕಚಾರ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಎರಡನೇ ಹೆಂಡತಿ ಗೌರಮ್ಮ ಮತ್ತು ಮೊದಲ ಹೆಂಡತಿ ಗಂಗಮ್ಮರ ನಡುವೆ ಚರ್ಚೆ ನಡೆದು ದೇವಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಹರಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಕಾಡಣ್ಣನ ಹೆಂಡತಿಯರು ಮಾಡಿರುವಂತಹ ಹರಕೆ ಲಕ್ಕವ್ವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿ ತಕ್ಷಣ ಊರಿನಿಂದಲೇ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗುತ್ತಾಳೆ.

ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಬಳಕೆಯ ಬಗೆಗಳು:

ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ತುಮಕೂರು, ರಾಮನಗರ, ಮಂಡ್ಯ ಭಾಗದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ. ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಪಾತ್ರಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕಥೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿದಂತೆ, ಹಂದಿ ಲಕ್ಕವ್ವ ಮತ್ತು ಕಾಡಣ್ಣನ ನಡುವೆ ಒಂದಿಷ್ಟು ಸಂಭಾಷಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾಡಣ್ಣ ಹಂದಿಲಕ್ಕವ್ವನ ಕುಶಲೋಪರಿ ವಿಚಾರಿಸುವಾಗ ಲಕ್ಕವ್ವ “ಎಲ್ಲಿ ಕಾಡಣ್ಣ ಸಾನೇ ದಿನದಿಂದ ಕಾಣ್ಲೇ ಇಲ್ಲ” ಎಂದು ಲಕ್ಕವ್ವ ಮಾತಿಗಿಳಿದಾಗ ಕಾಡಣ್ಣ “ನಾ ಕಾಣ್ಲೆದ್ದೀನಿ ಆದ್ರೆ ನಿನಗೆ ನಾ ಕಾಣ್ಲೆಕ್ಕಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟೇ” ಎನ್ನುತ್ತ ಅವಳ ರೇಗಿಸಿ “ಹಿಪ್ಪೆ ನೇರಳೆ ಕಡ್ಡಿ ನೆಡಿಸ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ಇತ್ತ ಬರೋದಿಕೆ ಪುರುಸೊತ್ತೇ ಆಗ್ಗಿಲ್ಲ” ಎಂದು ಕಾಡಣ್ಣ ಮತ್ತು ಲಕ್ಕವ್ವರ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಇವರಿಬ್ಬರ ನಡುವಿನ ಸಂಭಾಷಣೆ ತುಮಕೂರು ಭಾಗದ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷಾ ವಿಶೇಷತೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ಜಾತಿ ಭಿನ್ನತೆ ಭಾಷಾ ಬಳಕೆ:

ಹಂದಿ ಲಕ್ಕವ್ವ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಲಿಂಗಾಯಿತರು, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು, ವರ್ತಕರು, ಕುರುಬರು, ದಲಿತರು, ಒಕ್ಕಲಿಗರು ಹೀಗೆ ಭಿನ್ನ ರೀತಿಯ ಜನಾಂಗದವರು ವಾಸವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ನಡುವೆ ಸಹಜವಾಗೆ ಭಾಷೆ ಭಿನ್ನತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಲಕ್ಕವ್ವನ ಕಾಯಕ ಹಂದಿ ಕಾಯುವುದು. ಇದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಬಳೆ, ಬಿಚ್ಚೋಲೆ, ಬೀಸಣಿಕೆ, ಕನ್ನಡಿ, ಟೇಪು ಏರ್ ಪಿನ್ನ, ಉಗುರುಬಣ್ಣವನ್ನು ಊರೂರು ಸುತ್ತಿ ಮಾರಿ ಬಂದ ದುಡ್ಡಿನಿಂದ ಬದುಕು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಳು. ಗಂಡ ಜೈಲಿಗೆ ಹೋದ ನಂತರ ಗಂಡನ ಕಾಯಕಕ್ಕೆ ಇಳಿದಳು. ಇವಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನೋವಿದೆ. ಬದುಕಿನ ವ್ಯಥೆಯಿದೆ.

“ಯಾವತ್ತು ಈ ಊರಿನ ವರ್ತಕರ ಕಾಟ ನನಗೆ ತಪ್ಪದೆ ? ಬಾ ಕಾಡಣ್ಣ ಈ ಪಾಪಿ ಹೆಣ್ ಜನ್ಮ ಭೂಮಿಗೆ ಹೊರೆಯಾಗಿ ಹುಟ್ ಬಾರದು” ಎಂದು ನೋವು ತುಂಬಿದ ಭಾವನೆಯಲ್ಲಿ ಅಳುತ್ತ ಕಾಡಣ್ಣನ ಹತ್ತಿರ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಳು.

“ನಾನ್ ಬದುಕಿದ್ದೀನಾ ಕಾಡಣ್ಣ”

“ನೋಡಿ! ಅಲ್ಲಿ ಕಾಣ್ತಾ ಇದೆಯಲ್ಲ ಅದೇ ನನ್ನ ಗುಡಿಸಲು. ಆ ಗುಡಿಸಲೇ ನನ್ನ ಅರಮನೆ ! ಅಲ್ಲಿರ್ತೀನಿ. ನಿಮಗೆ ನೀರುಗೀರು ಬೇಕಾದಾಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬನ್ನಿ. ನನ್ನ ಭಾಗಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮಪ್ಪ ದೇವರಿದ್ದಂಗ” ಎಂದು ಲಕ್ಕವ್ವ ಕಾಡಣ್ಣನ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಮಾನದ ಭಾವವನ್ನು ಹೊರಹಾಕುತ್ತಾಳೆ. ಅವಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನೋವಿದೆ, ಅಭಿಮಾನವಿದೆ.

ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭಾಷೆ:

ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಆಚಾರ ವಿಚಾರ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತವೆ. “ಬೆಳಗ್ಗೆಯೆ ಈ ದರಿದ್ರಗಳ ದರ್ಶನವಾಯ್ತಲ್ಲ. ಇವತ್ತೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಕಾಯಕಕ್ಕೆ ಏನು ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕ ಕಾದಿದೆಯೋ ದೇವರೆ” ಎಂದು ಹಂದಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಬೈದುಕೊಳ್ಳುವರು. ಹಂದಿ ಕಾಯುವ ಭೀಮಪ್ಪ, ಹಂದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ಅವರು “ಶನಿ ಮುಂಡೇ ಮಗನೇ, ಶೂದ್ರ ಮುಂಡೇ ಮಗನೇ ನೀನು ಎಲ್ಲಿ ಕಾದಿದ್ದೆ ನಮ್ಮ ಊರಿಗೆ ವಕ್ರಿಸಿಕೊಳ್ಳೋದಿಕ್ಕೆ ಶನಿಧರ ನಮ್ಮೂರಿಗೆ ವಕ್ರಿಸಿದ್ದೀಯಲ್ಲೋ” ಎಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮಡಿ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಬೈಗುಳ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಭೀಮಪ್ಪನನ್ನು ಬೈಯುತ್ತಾರೆ.

“ಕೆಟ್ಟಲ್ಲಪ್ಪೋ ನನ್ನ ಜೀವ ಹೋಯ್ತಲ್ಲಪ್ಪೋ” ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ, ವೈದಿಕರ ಮನಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವರಾಡುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಒಬ್ಬ ಮುದುಕ “ಸದ್ಯ ಆ ವರಾಹದಿಂದ ಗಂಡಾಂತರ ತಪ್ಪಿತಲ್ಲ. ಆ ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಾತ್ಮ ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಇದ್ದಾನೆ” ಎಂದು ಮಾತಾಡುತ್ತಾನೆ. ಹೀಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿರುವುದನ್ನು ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಲಿಂಗಾಯಿತರ ಭಾಷೆ:

ಹಂದಿಗಳು ಊರಲ್ಲಿ ಇರುವ ತನಕ ಮೇಲ್ವರ್ಗದವರಿಗೆ ಅಸಮಾಧಾನವೇ ಸರಿ. “ಆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ಪ್ರಾಣ ತೆಗೆದು ಬಿಡುತ್ತಿಲ್ಲ ನಿನ್ನ ಸಲಗ. ನಿನಗೆ ಎಷ್ಟು ದಿನ ಹೇಳುವುದು. ನೀನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಜಾಗ ಖಾಲಿಮಾಡು ಅಂಥ” ಎಂದು ಭೀಮಪ್ಪನಿಗೆ ಲಿಂಗಾಯಿತ ಹುಡುಗರು ಹೇಳುವರು.

ಲಿಂಗ ಭಿನ್ನತೆ ಭಾಷಾ ಬಳಕೆ:

ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಮತ್ತು ಪುರುಷರು ಇಬ್ಬರು ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಬ್ಬರ ಭಾಷೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಹಂದಿ ಲಕ್ಕವ್ವ, ಗಂಗಮ್ಮ, ಗೌರಮ್ಮ, ತಿಮ್ಮಕ್ಕ, ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಪಾತ್ರಗಳಿವೆ. ಈ ನಾಲ್ವರ ಸ್ವಭಾವವು ಭಿನ್ನ. ಹಾಗೆಯೇ ಭಾಷೆಯೂ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ಕಾಡಣ್ಣನ ತಾಯಿ ಗಂಗಮ್ಮನಿಗೆ ಅತ್ತೆ. ಅತ್ತೆ ಸೊಸೆಯರ ನಡುವೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಲ್ಲ. ಗಂಗಮ್ಮ ಅತ್ತೆ ಜೊತೆ ಜಗಳವಾಡಿ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರ ಹೋಗುತ್ತಾಳೆ. ಸೊಸೆ ಮೇಲಿನ ಹಠಕ್ಕೆ ಕಾಡಣ್ಣನಿಗೆ ಗೌರಮ್ಮನ ಜೊತೆ ಕೂಡಾವಳಿ ಮಾಡಿಸಿ ಮನೆಗೆ ಕರೆದು ತರುತ್ತಾಳೆ. ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ತಿಮ್ಮಕ್ಕ ಮಾತಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವಳ ಸ್ವಭಾವ ಮಾತಾಡುತ್ತದೆ.

ಗೌರಮ್ಮ “ಅನಿಷ್ಟ ಅನಿಷ್ಟ ಶನಿ”

ಗಂಗಮ್ಮ “ಈಗ ನಾನು ಏನು ಮಾಡು ಅಂತಿ”

ಗೌರಮ್ಮ “ಮೊದಲು ಅವಳ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಓಡಿಹೋಗು”

ಹಂದಿ ಲಕ್ಕವ್ವ “ಯಾವತ್ತು ಈ ಊರಿನ ವರ್ತಕರ ಕಾಟ ನನಗೆ ತಪ್ಪದೆ ? ಬಾ ಕಾಡಣ್ಣ ಈ ಪಾಪಿ ಹೆಣ್ ಜನ್ಮ ಭೂಮಿಗೆ ಹೊರೆಯಾಗಿ ಹುಟ್ ಬಾರದು” ಎಂದು

“ಕಾಡಣ್ಣ ನನ್ನಿಂದ ನಿನ್ನ ಸಂಸಾರ ಹಾಳಾಗುವುದು ಬೇಡ. ನಾನು ಬಂದಾಗಿನಿಂದ ಗೌರಕ್ಕ ಯಾಕೋ ತುಂಬಾ ಸಂಕಟಪಡುತ್ತಿದ್ದಾಳೆ. ನಾನು ವಾಪಸ್ಸು ಹೊರಟು ಹೋಗ್ತೀನಿ. ನನ್ನ ಹಂದಿಗಳ ಬೇಕಾದರೆ ನೀನೇ ಇಟ್ಟೋ” ಎನ್ನುವ ಕಳಕಳಿ ಲಕ್ಕವ್ವನ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತೇವೆ. ಹೀಗೆ ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಭಾಷೆ ಬಳಕೆಯಾಗುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಪುರುಷ ಪಾತ್ರ ಕಾಡಣ್ಣ, ಬೆಸ್ತರ ಪೂಜಾರಯ್ಯ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳ ಜೊತೆ, ಲಕ್ಕವ್ವನ ಜೊತೆ, ತನ್ನ ಹೆಂಡತಿಯರ ಜೊತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾನೆ. ಕಾಡಣ್ಣ “ಲಕ್ಕವ್ವ ನೀನು ನನ್ನ ಒಡಹುಟ್ಟು ಇದ್ದಂಗಿ. ಊರಿನಲ್ಲಿ ಜನ ನನ್ನ ನಿನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ನೂರು ಥರ ಮಾತನಾಡಿದರೂ ನಾನು ತಲೆ ಕೆಡಿಸಿಕೊಳ್ಳೋದಿಲ್ಲ. ಜನಕ್ಕೆ ಹೆದರಿ ನಾವು ಬದುಕೋದಿಕ್ಕಾಗಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಅವರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸೋದಕ್ಕೆ ನಾಟಕ ಆಡೋದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಬರೋದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಹೆಂಡ್ತಿ ಇವತ್ತಲ್ಲ ನಾಳೆ ಸರಿಯಾಗ್ತಾಳೆ. ನೀನು ಸುಮ್ಮನು. ಎಲ್ಲಿಗೂ ಹೋಗೋದು ಬೇಡ.” ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮೂಲಕ ಲಕ್ಕವ್ವನನ್ನು ಸಂತೈಸುತ್ತಾನೆ.

ಬೆಸ್ತರ ಪೂಜಾರಯ್ಯ: “ಆಕೆ ಯಾರು? ನಮ್ಮೂರಿನವಳು?”

“ಓಹೋ ಗೊತ್ತು ಬಿಡಿ. ಅವಳು ಈಗ ನಿಮ್ಮೂರಿಗೆ ಬಂದವಳು. ಅವಳು ನಿಮ್ಮ ಯಜಮಾನರ ತಲೆ ಕೆಡಿಸುವಳು.ಆದ್ರೆ ಅವಳು ಅಂಥ ಹೆಂಗಸಲ್ಲವಲ್ಲ!”

ಹೀಗೆ ಹೆಂಗಸರು ಮತ್ತು ಪುರುಷ ಪಾತ್ರಗಳು ತಮ್ಮತಮ್ಮ ನೆಲೆಯೊಳಗೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುತ್ತವೆ

ಸಂಭಾಷಣೆ ಭಾಷೆ:

ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಹಂದಿಲಕ್ಕವ್ವ ಮತ್ತು ಕಾಡಣ್ಣನ ನಡುವೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಗಾಂಧಿ ಟೋಪಿ ಕೊಡಿಸಲು ಕಾಡಣ್ಣ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಾಗ ಕೆರೆ ಹತ್ತಿರ ಹಂದಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಲಕ್ಕವ್ವ ಎದುರಾಗುತ್ತಾಳೆ. ಅವನನ್ನು ಕಂಡ ಲಕ್ಕವ್ವ “ಎಲ್ಲಿ ಕಾಡಣ್ಣ ಸಾನೇ ದಿನದಿಂದ ಕಾಣ್ಲೇ ಇಲ್ಲ” ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾಳೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾಡಣ್ಣ “ನಾ ಕಾಣ್ತೀನಿ. ಆದ್ರೆ ನಿನಗೆ ನಾ ಕಾಣ್ಕಿಲ್ಲ ಅಷ್ಟೆ” “ಹಿಪ್ಪನೇರಳೆ ಕಡ್ಡಿ ನೆಡಿಸ್ತಾ ಇದ್ದೆ. ಇತ್ತ ಬರೋದಕ್ಕೆ ಪುರುಸೊತ್ತೋ ಆಗ್ತಿಲ್ಲ ” ಎಂದು ಹೇಳುವನು.

ಕಾಡಣ್ಣ “ಈಗ ಹೇಗಿದ್ದಿ? ಹಂದಿಗಳು ಹೇಗಿವೆ? ಈಗಲೂ ಊರಿನ ವರ್ತಕರು ನಿನಗೆ ಕಾಟ ಕೊಡ್ತಾರೆ” ಎಂದು ಕೇಳುವನು. ಅದಕ್ಕೆ ಲಕ್ಕವ್ವ “ಯಾವತ್ತು ಈ ಊರಿನ ವರ್ತಕರ ಕಾಟ ನನಗೆ ತಪ್ಪದೆ? ಬಾ ಕಾಡಣ್ಣ. ಈ ಪಾಪಿ ಹೆಣ್ ಜನ್ಮ ಭೂಮಿಗೆ ಹೊರೆಯಾಗಿ ಹುಟ್ ಬಾರದು” ಎಂದು ತನ್ನ ನೋವಿನ ಅಸಹಾಯಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಬಹುಷಃ ಈ ಭಾವದ ಭಾಷೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಾಡಣ್ಣ “ಅಳಬೇಡ ಸುಮ್ಮನು ನಾವೆಲ್ಲಾ ನಿನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಸತ್ತೋಗದ್ದೀವಾ? ಎಂದು ಕಾಡಣ್ಣ ಮತ್ತು ಹಂದಿಲಕ್ಕವ್ವನ ನಡುವೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಅದೇ ರೀತಿ ಕಾಡಣ್ಣನ ಹೆಂಡತಿಯಾರಾದ ಗೌರಮ್ಮ ಮತ್ತು ಗಂಗಮ್ಮರ ನಡುವೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಗಂಗಮ್ಮನ ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಗೌರಮ್ಮ “ಇಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಷಮಿಸು. ತಪ್ಪೇಲ್ಲ ನನ್ನದೇ ನನ್ನದೇ ತಪ್ಪು. ಅದು ನಮ್ಮ ನರಕ. ನಾನು ನೀನು ಒಂದಾಗಿದ್ದರೆ ಇವತ್ತು ಅವಳನ್ಯಾಕೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಅವನು ಕರ್ಕೊಂಡು ಬರ್ತಿದ್ದ?..... ಎಂದು ಗೌರಮ್ಮ ನುಡಿವಳು. ಇದಕ್ಕೆ

ಗಂಗಮ್ಮ: “ಈಗ ನಾನು ಏನು ಮಾಡು ಅಂತಿ ?

ಗೌ: “ಮೊದಲು ಅವಳ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಓಡಿ ಸ್ಟೇಕು”

ಗಂ: “ನಮ್ಮ ಮಾತ ಅವನು ಕೇಳೋಕಲ್ಲ”

ಗೌ: “ನೀ ಹೇಳಿದ್ರೆ ಕೇಳಾನೆ”

ಗಂ: “ನಾನು ಹೇಳಿದ್ರೆ ಕೇಳಲ್ಲ.”

ಗೌ: “ಕೇಳದೆ ಇದ್ದೆ ನಾನಂತು ಆ ಮನೇಲಿ ಇರಲ್ಲ”

ಗಂ: “ಇರೋದಿಲ್ಲ ಅಂದ್ರೆ ಎಲ್ಲಿಗೋಯಿಯಾ ಈಗ”

ಗೌ: “ಎಲ್ಲಾದ್ರೂ ಕೆರೆನೋ ಬಾವಿನೋ ನೋಡ್ಕೊತ್ತೀನಿ

ಗಂ: ಹಂಗೆಲ್ಲಾ ಮಾತಾಡ್ಬೇಡ ಅದು ನನಗೆ ಇಷ್ಟ ಆಗೋಲ್ಲ

ಹೀಗೆ ಇವರಿಬ್ಬರ ನಡುವೆ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಕಥೆಗಾರ ಕಥೆಯೊಳಗೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಸಂಭಾಷಣೆ ನಡೆಸಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಆಡುನುಡಿ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ನಿರೂಪಣೆ ಭಾಷೆ:

ಕಥೆಯ ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ಶಿಷ್ಟ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಿರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆಡುನುಡಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡಿರುವುದು ಕಡಿಮೆ. ಪಾತ್ರಗಳು ಆಡುನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತವೆ.

“ಹಳೆವೂರಿಗೆ ಹೋಗಲು ಕೆರೆ ಏರಿಯ ಬಿಟ್ಟರೆ ಬೇರೆ ದಾರಿಯೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆ ಕೆರೆಗೆ ನಮ್ಮೂರಿನ ದಿಕ್ಕಿಗೂ ಒಂದು ಕೋಟಿ ಇತ್ತು. ಮಳೆಗಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆರೆ ತುಂಬಿದಾಗ ಎರಡು ಕೋಡಿಗಳು ತುಂಬಿ ಹರಿಯುತ್ತಿದ್ದವು. ಕೋಡಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ನಿಲ್ಲಲು ಐರಾರು ದಿನವಾದರೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು” ಹೀಗೆ ನಿರೂಪಣಾ ಶೈಲಿ ಮತ್ತು ಭಾಷೆಯ ಶೈಲಿಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಹಾಗೆಯೇ ಪಾತ್ರಗಳ ಮುಖೇನ, ಆ ಪಾತ್ರಗಳು ವಾಸಿಸುವ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕಥೆಗಾರರು ಕೆಲವೊಂದನ್ನು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿಟ್ಟು ನೋಡಿದರೆ ಇನ್ನು ಕೆಲವನ್ನು ಭೂವಿಯ ನೆಲಮೂಲ ಸಂಗತಿಗಳು ತೋರಿಸುವ ಕೆಲವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ

ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ತುಮಕೂರು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ. ನಿರೂಪಣೆ ಶಿಷ್ಟ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ, ಪಾತ್ರಗಳು ಆಡುನುಡಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

ಆಕರ ಗ್ರಂಥ

ಡಾ. ಕರೀಗೌಡ ಬೀಚನಹಳ್ಳಿ, ಹೊತ್ತಿನ ಕಣ್ಣಿನ ಮಿಂಚು, 2021, ಮೊದಲ ಮುದ್ರಣ, ಅಂಜಂತ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥ

1. ಡಾ. ಕರೀಗೌಡ ಬೀಚನಹಳ್ಳಿ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಕಥನ, 2022, ಪ್ರಸಾರಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ
2. ಡಾ. ಮೋಹನ ಕುಂಟಾರ್, ಸಮುದಾಯಗಳ ಕನ್ನಡ ಪರಂಪರೆ, 2012, ಪ್ರಸಾರಂಗ, ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ
1. ಅಂಜಿನಪ್ಪ ಡಿ. ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು. ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ. ಎ.ಆರ್.ಎಂ.ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜು. ದಾವಣಗೆರೆ-577004. ಕರ್ನಾಟಕ. ಮೊಬೈಲ್:9731339392

2. ಡಾ. ಜೋಗಿನಕಟ್ಟೆ ಮಂಜುನಾಥ. ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು. ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ. ದಾವಣಗೆರೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ.

ದಾವಣಗೆರೆ- 577002. ಕರ್ನಾಟಕ. ಮೊಬೈಲ್:9964671917

